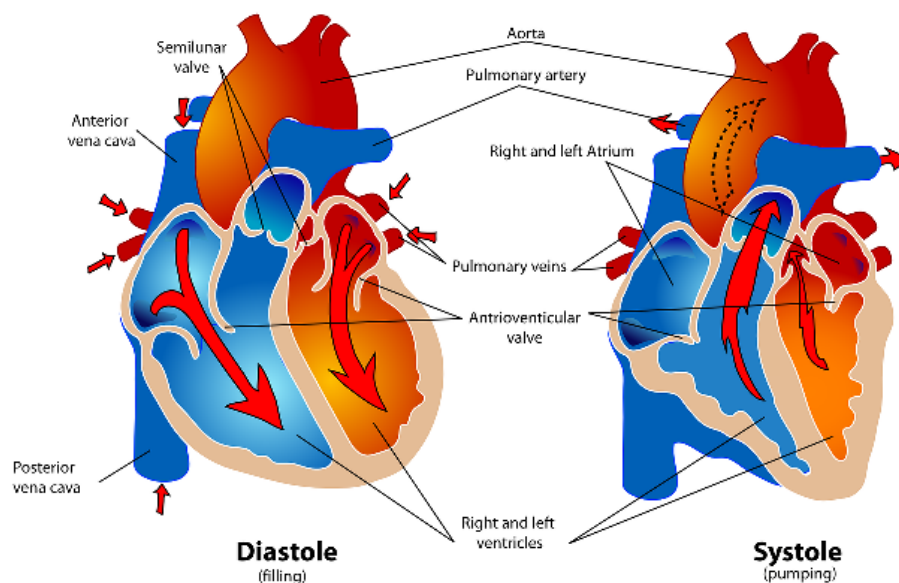

Südametöö uurimine kasutades elektrokardiogrammi

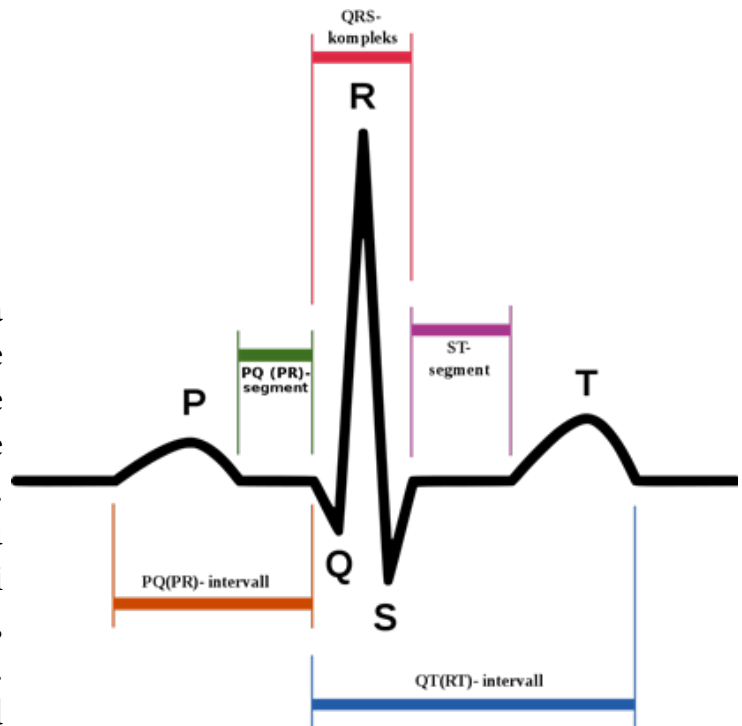
Sissejuhatus

Elektrokardiogramm (EKG) on südame elektrilise aktiivsuse mõõtmise ehk elektrokardiograafia tulemusena saadud graafiline kujutis, mis oma olemuselt on pinge sõltuvuse graafik ajast. EKG mõõtmisel mõõdetakse pinget, mis on mõõdetav mV skaalas. Elektriline kardiogramm (EKG) on teostatav mõne minutiga. Meetodi kiirus on oluline eriti südamelihase infarkti ja eluohtlike rütmihäirete kahtluse korral. EKG-d saab teostada patsiendi kõrval pea igalpool – perearstikeskuses, kodus, kiirabi autos jm.

EKG uuringuga saab hinnata [1]:

- südame rütmi
- südamelihase verevarustuse häireid
- südamelihase infarkti
- südamekambrite ülekoormust ja suurenemist

Kuigi südamel eristatakse anotoomiliselt nelja õont, on neid elektrilise aktiivsuse vaatevinklist ainult kaks, sest kõigepealt kontraheeruvad koos kaks koda (depolarisatsioon) ja seejärel kontraheeruvad koos kaks vatsakest. Kodade lihasmass on võrreldes vatsakeste lihsmassiga väike, mistõttu ka kodade kontraktsiooniga kaasnev elektriline muutus on tagasihoidlik. Kodade kontraktsiooni tähistab EKG-s P-sakk. Vatsakeste lihasmass on suur, mistõttu tekib vatsakeste depolarisatsiooni korral EKG-s ulatuslik väljalöök, mida nimetatakse QRS-kompleksiks. T-saki teke on EKG-s seotud vatsakeste lihsmassi naasmisega oma rahuoleku elektrilise seisundisse (repolarisatsioon). [2]

Joonis 1. Kodade kontraktsioon P-sakk, vatsakeste depolarisatsioon QRS-sakk ja vatsakeste (repolarisatsioon). [2]

lihsmassi naasmisega algolekusse T-sakk [3]

Töö eesmärk

Töö eesmärgiks on tutvuda elektrilise kardiogrammiga ning arvutada saadud infost südame löögisagedus ja leida signaalist erinevad südame töö osad.

Katsevahendid

- Arvuti
- LEGO EV3 kontrolleri
- EKG sensor

Töö käik

1. EKG sensori kasutusjuhend:

- Kleebi elektroodid enda käsivartele: punane vasakule ja roheline paremale küünarõndlasse ning must parema käe randme juurde.
- Ühenda juhtmed
- Ühenda sensor Lego EV3 kontrolleri

2. Ühenda arvuti LEGO EV3 kontrolleri ja käivita arvuti ja ava LEGO Mindstormsi programm.
3. Vali eksperiment (New project->New experiment), sensoriks Vernier (Sensor Setup) ja andmeteks *raw count* (NB! Pordi number peab olema sama, kuhu on andur ühendatud)
4. Käivita eksperiment ja tee kindlaks kas mõõtja töötab korrektselt (ekraanile peaks joonistuma EKG).
5. Mõõda EKG istudes rahulikus olekus. Kui mitu korda minutis süda lööb?

lööki/minutis

6. Mõõda EKG pärast trepist üles alla jooksmist. Kui mitu korda minutis süda lööb?

lööki/minutis

7. Võrdle kardiogramme puhkeolekus ja pärast pingutust.
Kuidas füüsiline aktiivsus mõjutab sinu südamerütmi tegevust?

8. Mõõda oma südame töö rütmi tagasi normaalsesse puhkeväärtusesse jõudmise ajal. Sinu pulss peab jõudma tagasi puhkeasendis mõõdetud pulsini.

Pane kirja oma aeg
sekundites

Viited

- [1] <https://www.kliinikum.ee/et/infovoldikud/uuringud/41-infovoldik/874-elektrokardiogramm-ekg> (vaadatud 17.02.2019)
- [2] <https://www.kriso.ee/samplepages/eesti/9789985904930.pdf> (vaadatud 17.02.2019)
- [3] https://et.wikipedia.org/wiki/Elektrokardiogramm#/media/File:Kardiogrammi_sakid_segmn_interv.svg (vaadatud 17.02.2019)